

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izohaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Dokument slepote

Te dni je izšla v Deutschlandsbergu brošura z naslovom »Untersteier, die deutsche Südosmark«, ki jo je napisal neki dr. H. Volkmar. Po obsegu in površini sestavi ter brezpomembnosti založništva, ki je izdajo omogočilo, bi ta 44-stranska brošura niti najmanj ne zaslužila omembe, ko bi ne mrgolelo od prve pa do zadnje strani brez števila trditve, ki ne morejo vznikniti iz pameti in znanstvenega dognanja, pa tudi ne politične preizkušnosti, marveč le iz neke slepote in fanatizma, ki poraja nepojmljive pomisleke, konfuzne floskule in samovoljno ter umetno postavljene podmene, ki so se izvalile v vališču apriorno zavzetih predpostavk in ki hranijo v sebi nedogledne možnosti potvor ter zasukljajev.

Kako koristno bi bilo za avstrijsko industrijsko produkcijo, ako bi na trgu njene proizvodnje izhajali drugačni, realnejši in koristnejši produkti, kakor je fantastični izrodek tega dr. H. Volkmarja, ki ga je razglasil svetu v obliki neke 44-stranske brošure.

V tej brošuri se govori o »okrnjeni Štajerski«, »enotni, nedeljivi vojvodini«. Ako sta se to edinstvo in nedeljivost štajerske vojvodine sklenila leta 1848. v štajerskem deželnem zboru, potem se ta sklep slovenskega štajerskega ljudstva niti najmanj ne tiče, ker je ta sklep bil storjen v času, ko niso imeli zastopniki slovenskega ljudstva v graškem deželnem zboru nobene besede. Navedbe historičnega sentimenta in naivnosti se spajajo s skrajno fantastičnim in skonstruiranim utvorom o neprimernosti obstoječih meja ter postavitvi neke silno zabavne teorije, v smislu katere naj bi kmečka plast slovenskega ljudstva na področju bivše Spodnje Štajerske pripadala nekemu svojevrstnemu narodu Vindov (Windische). Dobesedno navaja na strani 17., da so »slovenski« kmetje Spodnje Štajerske v pretežni večini in vse skozi nemškega mišljenja! Pri tem se sklicuje na svoječasno gibanje štajercijancev in primerja spodnještajersko kmetstvo z vzhodnopruskimi Mazurci. »Ta tip spodnještajerskega kmeta se lahko prišteva k vsenemškemu narodnemu telesu. V nasprotju s slovenstvom se lahko označuje kot posebna skupina »Vendov«, oziroma »Vindišev«. Tej usmerjenosti kmetstva stoji nasproti plast slov. spodnještaj. voditeljstva, ki je izrazito germanofobsko.« Iz neobitljivih vrelcev se izvirje edinstvena statistika, ki krklje v sebi priznanje donebesni fantazije, ki ter iznajdljivosti avtorjevi: na Spodnjem Štajerskem je točno 70% Vindov, t. j. 350.000 in le 30% pripada slovenski narodnosti, t. j. 150.000 prebivalcev, ki pripadajo slovenski voditeljski, oziroma inteligenčni plasti. Leta 1918. je bilo to razmerje na škodo slovenskemu življu baje še hujše: 350.000 Vindov, 80.000 Slovencev.

Vsako resno razpravljanje o teh floskuloznih trditvah in drugih navedbah, ki naj dokazujejo nemški značaj Spodnje Štajerske, je povsem odveč. Zanimivo pa je predvsem to, da ni umela blagopokojna c. kr. Avstrija politično izrabiti idealno izrabljivih posledic takšne teorije! Avtor omenjene brošure je najbrž prišel prepozno na dan v svojimi trditvami. V prejšnji Avstriji bi bil napravil sijajno kariero, najmanj, kar bi si bil prislužil s hipertrofijo svojega fantastičnega možganja, bi bilo kakšno hofratovstvo ali kaj podobnega. Zaman bomo brskali po starih štetjih blagopokojne mračne Avstrije, ako bi hoteli najti kakšnih sledov o »Vindih« kot ofici-

Zmaga Jugoslavije v Ženevi

Tik pred polnočjo je bil sinoči dosežen zgodovinski sporazum na podlagi resolucije, ki obsoja marseilleski zločin

ŽENEVA, 11. decembra. Včerašnja popoldanska seja Društva narodov, ki se je izvršila kljub italijanskim in madžarskim mahinacijam, da bi se preprečila, je bila v znamenju naporov, da se prepreči polom sporazumevanja o vzajemni rešitvi jugoslovenske pritožbe. Prvi je govoril Jevtić, ki je odgovarjal na madžarsko spomenico in obrambo in dokazal, da je vse madžarsko zagovarjanje le stolp iz papirja, ki ne more ničesar spremeniti. Z jasnimi argumenti je pobil vse madžarske trditve. Ob koncu svojega govora je zahteval, da mora Društvo narodov pogledati resnici v oči, četudi je to komu mučno. Jugoslavija je storila svojo dolžnost, sedaj pa naj to stori tudi Društvo narodov. Nato je govoril Titulescu, ki je odločno zahteval za Jugoslavijo zadoščenje. Dejal je, da proži mala antanta Madžarski roko v spravo, zahteva pa, da prizna svojo krivdo. Dr. Beneš je govoril o madžarskem revizionizmu in opozarjal Društvo narodov, da se mora zavedati svoje velike odgovornosti. Nato je Laval svaril Evropo in naglašal, da je zadoščenje Jugoslaviji edina možnost rešitve. Obenem je Laval izdelal tudi načrt za rešitev, ki naj bi vseboval splošno obsodbo Madžarske in obsodbo posameznih madžarskih oblasti, ki so kompromitirane z marseilleskim atentatom. Nadalje bi se poslal madžarski vladni poziv, da izvede preiskavo znova in do konca. Nato bi se pa izdelal načrt konvencije, s katerim bi se regulirale pravice azila političnih zločincev. V podobnem smislu je interveniral tudi Eden. Položaj je bil zvečer zelo napet, nato pa se je v strahu pred posledicami poloma uvedla akcija, ki je bila proti pričakovanju kronana z uspehom.

ŽENEVA, 11. decembra. Madžarska delegacija, ki se je sinoči obrnila v Budimpešto glede sprejema predloga za rešitev spora, je dobila pol ure pred polnočjo dovoljenje, da sme sprejeti zadevno resolucijo. Nekaj minut prej je podal lord Eden ekspezo, v katerem je dejal, da Društvo narodov ni nikakšno sodišče, ampak je njegova naloga ustvarjati med članicami prijateljsko sodelovanje. Prvi del resolucije, ki je bila nato sprejeta, izraža najprej žalost nad tragično smrtjo kralja Aleksandra in Barthouja, nato pa zahteva od vseh članic D. n. da ne smejo trpeti na svojem ozemlju nobenih udeleževanih s političnimi cilji proti sosedam. Vse morajo brezpogojno spoštovati nedotakljivost in politično neodvisnost drugih držav. Ugotavlja dalje, da je na podlagi preiskave, do-

kumentov in debate ugotovljena krivda nekaterih madžarskih oblastev za marseilleski atentat. Iz tega sledi za madžarsko vlado dolžnost, da takoj in brez obotavljanja uporabi vse potrebne sankcije, da se krivci kaznujejo. Svet D. n. je prepričan o dobri volji madžarske vlade, izpolniti te obveznosti. Svet vabi madžarsko vlado, da sporoči, kaj je v tem oziru že ukrenila in kaj še namerava. Naposled se pa ugotavlja še nujna potreba, da se sklene protiteroristična konvencija. Izvoli se v ta namen odbor zastopnikov Belgije, Anglije, Španije, Francije, Madžarske, Italije, Poljske, Romunije, Rusije in Švice.

ŽENEVA, 11. decembra. Sporazum v madžarsko-jugoslovenskem sporu, je bil tu sprejet z velikim zadovoljstvom. Sedaj se priznava, kako težak in kritičen je bil položaj. Naglašajo se pa tudi častno, a odločno postopanje Jugoslavije, ki je dosegla sklep dalekosežnega pomena.

Francoski bojovníci v zunanji politiki

ZANIMIV ČLANEK FRANCOSKEGA PISATELJA JULESA ROMAINEA V »PETIT JOURNALU«.

PARIZ, 11. decembra. Znani francoski književnik Jules Romaine je napisal v »Petit Journalu« članek, v katerem razpravlja o novi francoski zunanji politiki, zlasti o možnosti nemško-francoskih pogajanj. Predvsem ugotavlja, da se je napetost zmanjšala v glavnem zaradi spremembe v vodstvu francoske zunanje politike. Barthoujeva politika je bila sijajna, a nevarna. S pravo virtuoznostjo se je Barthouju posrečilo privleči nad vso Evropo temne oblake. Človek se mora vprašati, ali generacija, ki je bila na krmilu že pred vojno, z manjšo hladnokrvnostjo in mirnostjo motri dogodke in vodi pogajanja, kakor pa generacija, ki je tako številno zastopana v sedanji Flandinovi vladi, in ali bi se ne bile prav gotovo težkoče še povečale, ako bi bila Francija obdržala na vodilnih mestih svoje stare ljudi? Romaine se zavzema za poluradno delovanje bivših frontnih bojovníkov in izraža prepričanje, da saarski problem gotovo ne bi bil tako mirno rešen, ako bi se ne bila vršila pogajanja med bivšimi nemškimi in francoskimi bojovníki. Zaradi tega predlaga osnove mešanega odbora nemških in francoskih bojovníkov, ki naj bi s svojo prisotnostjo v Posaarju zagotovili miren potek plebiscita, tem bolj še, ker ta plebiscit ne predstavlja osamljen problem, ampak samo etapo za nadalj-

LONDON, 11. decembra. Vsi listi pozdravljajo ženevski sporazum in ga pripisujejo največ angleškemu posredovanju. »Daily Herald« pravi, ako ne bi bilo Društva narodov, bi bila gotovo nastala vojna. Anglija je na uspeh lahko ponosna in je doživela nov dokaz, kako potrebno je njeno poseganje v kontinentalne zadeve Evrope.

PARIZ, 11. decembra. Ženevska resolucija se prikazuje v tisku kot zmaga Jugoslavije in pravice. Nadalje se naglašajo, da bo protiteroristična konvencija v bodoče onemogočila take zarote in zločine.

RIM, 11. decembra. Italijanski tisk piše o ženevski resoluciji s popolnim zadovoljstvom. Jugoslavija je dobila zadoščenje, ne da bi bila prizadeta čast madžarskega naroda.

BUDIMPEŠTA, 11. decembra. Listi objavljajo, ženevsko resolucijo z opombo, da je mora izginati iznad Evrope. Sedaj je pot k mirnim pogajanjem odprta.

nji razvoj francosko-nemških odnosov. Problem razorožitve s tem res še ne bo rešen, bo pa vsekakor olajšana Nemčiji vrnitev v Ženevo.

Pristop češkoslovaške

PARIZ, 11. decembra. V zvezi z dogodki v Ženevi je v javnosti zelo ugodno delovalo dejstvo, da je Češkoslovaška brez vsakih omejitev in spon tano pristopila k francosko-ruskemu sporazumu, ki je bil podpisan pretekli teden v Ženevi med Lavalom in Litvinovom, s katerim se obe državi obvezujeta, da ne bosta brez poprejšnjega sporazuma podpisali s tretjimi državami nobenih nenapadalnih, arbitražnih ali pa drugih, celo ne gospodarskih sporazumov in pogodb. S tem še ni storjeno vse za izboljšanje položaja glede sklenitve vzhodnega pakta, je pa manifestirano stališče Francije in Rusije, da hočeta voditi dalje svojo skupno politiko brez ozirov na Nemčijo in Poljsko. Ta politika je sedaj s pristopom Češkoslovaške še okrepljena, kar ne bo ostalo brez ugodnih posledic na mednarodni položaj.

LAVALOVO POTOVANJE V RIM.

PARIZ, 11. decembra. Po informacijah iz Ženeve in iz Rima se v tukajšnjih političnih krogih zelo dvomi, da bi mogel Laval pred Božičem potovati v Rim, kakor je bilo določeno, ker je skoraj izključeno, da bi do takrat bili rešeni mednarodni problemi, o katerih se sedaj razpravlja v Ženevi in drugod. Pred rešitvijo jugoslovansko madžarskega spora Lavalovo potovanje v Rim ne bi bilo priporočljivo, ker bi manjkali vsi pogoji ugodne medsebojne atmosfere.

NESREČA NA MORJU.

ŠIBENIK, 11. decembra. V bližini Zlatica sta trčila včeraj skupaj parnik »Zagreb« in jadrnica »Sveti Roko«. Trčenje je bilo tako močno, da se je jadrnica zdrobila in potopila. Utopil se je tudi lastnik jadrnice Ante Karamar.

elno priznani narodnosti. Kako dobrodošla bi bila tedaj taka podmena.

V omenjeni brošuri se kar takole navajajo nekatere številke. Tisto, kar bi bilo bistvene važnosti, je pa izostalo. To je predvsem točna in podrobna analiza jezikovnih, slovničnih in tradicijskih razlik, ki naj ustvarjajo ločilno steno med temi »Vindiši« in »Slovinci«. Takšne podrobne obravnave seveda ne more biti, ker bi bujnost fantazije pri prvi konkretnosti shlapela.

To, kar je napisal dr. Volkmar, je plod fantazije in slepega fanatizma. Toda je

li pomislil avtor, kako slabo uslugo je napravil s to svojo brošuro nemški publicistiki, katere verodostojnosti je s tem prizadejana občutna škoda? Domišljija ni zlasti v današnji dobi nikak pripraven instrument oblasteljnosti in nekega nepojmljivega imperikalizma, ki je že davno v zatonu in ki je na vekov veke odigral kdaj bo onstran meje prodrla zavest, da je po njej od fantastičnih utvorov realnost gledanja, objektivnost presojanja ter sprilaznjevanje z nekim stanjem, ki je nespremenljivo in neporušno?

Antonske

Dnevne vesti

Društvom v mestu in na deželi! Odkar je uveden davek na oglase, ne more noben list več brezplačno objavljati nobenih naznanil o raznih društvenih prireditvah, veselicah itd. Zaradi tega so take notice plačljive. To smo povedali že ponovno, a še vedno prejemamo iz mesta in z dežele vsak dan prošnje za objavo obvestil o raznih društvenih prireditvah, veselicah, igrah itd., ki jih seveda ne moremo objaviti, ker ne vemo, ali jih bodo naročniki plačali ali ne. Mimo tega ima uprava z izterjevanjem plačil za take notice skoraj vedno velike sitnosti in več stroškov kakor znaša račun. Zato opozarjamo ponovno, naj se vse take objave pošiljajo upravi, ne uredništvu in naj se, kadar je le mogoče, plačajo takoj pri izročitvi.

Iz finančne službe. H katastrski upravi v Ljubljano je premeščen geometer Ivan Kalin iz Maribora.

Nov občinski proračun. Finančna komisija mestne občine mariborske je na včerajšnji seji pod predsedstvom finančnega referenta in člana mestnega sveta g. Sabotja podrobno razpravljala in obravnavala mestni proračun za prihodnje leto. Proračunski osnutek je komisija odobrila in bo o njem razpravljala mestni svet takoj po novem letu.

Prisega slovenske šolske mladine kraljevi oporoki. Včeraj so se naši učitelji in učiteljice pod vodstvom predsednika UJU g. Ivana Dimnika poklonili na kraljevem grobu na Oplencu in položili prisego zvestobe slovenske mladine kraljevi oporoki. Po kratkem cerkvenem obredu so prižgali veliko svečo z napisom: »Čuvali bomo vedno Jugoslavijo, se zaobljubljamo vera tvoja in nada, mladine slovenska armada!« Mimo tega je prinesla delegacija na grob še izredni spominski dar, pet debelih knjig s 180.000 podpisov slovenskih šolarjev. Na vsaki knjigi, ki ima po 100 listov pergamenta in je vezana s slovensko ornamentiko, je isti napis kakor na sveči. Knjige so spravljene v posebni slovenski skrinji, okrašeni tudi z narodnimi ornamentami. Ko so knjige odprli, je imel vodja delegacije lep nagovor, v katerem je naglasil, da je prineslo učiteljstvo mrtvemu kralju zedinitelju prisego slovenske šolske mladine, ki hoče vedno verno izpolnjevati kraljevo oporoko in zvesto čuvati Jugoslavijo.

Bolgarski pevci v Ljubljani in v Mariboru. V Ljubljano prihajajo že leto dni razne skupine Bolgarov, da si ogledajo Slovenijo, kakor da bi ta »Slovenija« obsegala samo Ljubljano in morda še Bled. V Maribor ne puste nikogar. Tudi sedaj pride sofijsko pevsko društvo samo v Ljubljano, da vrne obisk ljubljanski Glasbeni Matici. Toda ljubljanska Glasbena Matica na svoji turneji ni obiskala samo Sofije, ampak tudi vsa druga večja bolgarska mesta. Zato naj bi se poskrbeo, da pridejo bolgarski pevci enkrat tudi v Maribor. Vsa mariborska javnost to želi in je pripravljena sprejeti goste brezplačno na stanovanje in eventuelno tudi hrano za čas bivanja v našem mestu.

Za božičnico naši obmejni deci. Skoraj si ne upamo, a vendar smo prisiljeni, da se tudi letos zavzamemo za našo obmejno deco, za katero prosimo, da se je spomni s kakim darilom v denarju ali blagu ob priliki letošnje skromne božičnice. Slišimo o javni dobroteljni akciji, ki jo pripravljajo Avstrijci in naši Nemci kot božično obdarovanje v naših krajih bivajoče avstrijske dece. To bo bolelo našo deco, ki bo videla tujo obdarjeno, sama pa morda ostane prezrta. V imenu naše jugoslovanske, danes zares osirotele dece, prosimo uslišanja, prosimo vsaj skromnih darov in s tem: Čuvamo Jugoslavijo — nje bodočnost — deco, **zlasti obmejno!** Darove pošljite podružnici Učiteljske tiskarne v palači Hranilnice dravske banovine.

Sečnja in prodaja božičnih drevesc. Banska uprava v Ljubljani je izdala, upoštevajoč določila novega zakona o gozduh, posebno naredbo glede sečnje in prodaje božičnih drevesc. Po tej naredbi je prepovedano v nedoraslih gozdih sekanje mladih igličastih dreves, če bi se s tem ograhal razvoj ali obstoj mladega gozda. Za božična drevesca se sme

jo sekati in prodajati v prebiralni sečnji samo taka drevesca, ki pridejo v posev za čiščenje in redčenje gozdnih kompleksov. Posestniki, ki prodajajo božična drevesca, morajo imeti izvirna potrdila one občine, na katere območju so bila drevesca posekana. Nadzorne oblasti bodo sicer božična drevesca brez vsakega potrdila zaplenila. Če izda občina komu potrdilo za večje množine drevesc, mora o tem javiti okrajnemu glavarstvu. Prodajalci božičnih drevesc morajo vsak dan poročati tržnim ali policijskim organom, koliko drevesc so prodali. Kršitelji te naredbe bodo kaznovani po predpisih kazenskega zakona in po določilih zakona o gozdih. Potrdila oziroma dovoljenja za božična drevesca se bodo izdajala edinole na podlagi predpisanih izkaznic pri mestnem tržnem nadzorstvu proti predpisani taksi.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izredno dobrodejno na obolenje organov.

Šahovski mojster Vasja Pirc v Sarajevu. Naš šahovski mojster Vasja Pirc je odigral te dni v Sarajevu simultanko proti 32 najboljšim sarajevskim šahistom. V 4. urah je premagal 19 nasprotnikov, z 8. je remiziral, 5 iger pa je izgubil. Iz Sarajeva se bo podal v Beograd, od tam v Novi Sad in v druga večja mesta, kjer bo povsod prirejal simultanke.

Iz delovanja naše stranke. Pod tem naslovom in podnaslovom: »Sestanek članstva krajevne organizacije JNS za IV. okraj« smo priobčili v 273. številki našega lista na 4. strani daljše poročilo, katerega konec je bil smiselno popolnoma napačen, to pa zaradi tega, ker je izpadla pri metiranju poročila ena vrsta. Pravilno se glasi konec takole: »Ogorčenje se je polastilo članstva, ko je eden navzočih članov poročal, kako se godi našem članstvu v mariborskih tovarnah, kjer je nekdo zabrusil delavcu, ki se je pritožil čez sramotno nizko mesečno plačo 300 Din, naj namesto trikrat na dan, je samo enkrat.«

Prepovedan tisk. Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo prodajati in razširjati knjige »Priče u stihu« in »Čeljuskin. Jedna zemlja spasava svoje sinove«, ki sta izšli v Zagrebu. Ministrstvo za notranje zadeve pa je prepovedalo uvažati v našo državo in razširjati v njej knjigo »Hitler treibt zum Krieg«, ki jo je izdala neka pariška založba.

Načrt zakona o bankah. Združenje bank v Beogradu je izdelalo načrt zakona o bankah, ki je bil izročen trgovinskemu ministru, da ga prouči in osvoji. Zakonski načrt je opremljen s potrebnimi pojasnili. Sličen predlog so poslala ministrstvu tudi ostala združenja bank v naši državi. Verjetno je, da se bo za studij tega projekta sklicala posebna komisija strokovnjakov, v kateri bodo zastopani tudi predstavniki bank iz naše države.

Novi člani gostinskega odseka pri zbornici za TOI. Z odlokom ministrstva trgovine in industrije so imenovani za člane gostinskega odseka pri zbornici za TOI med drugimi tudi Fric Zemljich, hotelir v Mariboru, Josip Berlič, restavrat v Ptuj in Karl Pojbič, gostilničar v Dolnji Lendavi, za njihove namestnike pa Franc Recer, gostilničar pri Sv. Lenartu v Slov. gorah, Tone Golenko, gostilničar pri Sv. Miklavžu pri Ormožu in gostilničar Geza Vezir v Martjancih pri Murski Soboti.

Številke z ljubljanske univerze. Na ljubljanski univerzi je letos vseh slušateljev 1813. Na filozofski fakulteti je vpisan 501 slušatelj (246 slušateljic), na juridični 604 slušatelj (54 slušateljic), na medicinski 114 slušatelj (40 slušateljic), na tehnični 404 slušatelj (16 slušateljic), na teološki pa 160 slušatelj. Po veri je 50 pravoslavni, 10 protestantov, 4 židi, 3 muslimani, dočim so vsi ostali katoličani. V letošnji zimski semester se je vpišalo 132 slušateljev in slušateljic manj kakor lani.

V naši državi je 938 lekarn. V Beogradu so zborovali lekarnarji iz vse države. Iz poročil upravnega odbora lekarnarške zbornice je razvidno, da je v naši državi 938 lekarn in jih je bilo letos na novo odprtih 26.

VSTOPNICE ZA KONCERT GLASBENE MATICE, ki bo v ponedeljek, dne 17. decembra 1934 v dvorani »Union«, dobite pri gospe Zlati Brišnikovi in v trgovini Höfer. Čisti dobiček je namenjen kot prispevek za postavitev spomenika našemu velikemu kralju.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesju, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Akademski starešine Triglava in Jadrana imajo izredni članski sestanek v torek, dne 11. t. m. ob 20. uri, v lovski sobi hotela »Orel«. Odbor.

Esperantsko društvo v Mariboru vabi na Zamenhofov večer svoje člane in vse prijatelje esperantskega gibanja. Sestanek bo jutri v sredo 12. decembra v hotelu »Orel« v lovski sobi ob 21. uri. Odbor.

Redni letni občni zbor Ženskega društva v Mariboru bo v sredo, dne 12. t. m. ob 20. uri v prostorih Ljudske univerze. Ob tej priliki predava gospa prof. Milica Schaup-Ostrovška »O miru«. Vabljene vse članice.

Uradni dan Zbornice za TOI pri Združenju trgovcev v Mariboru ta teden odpade in bo prihodnji uradni dan šele v sredo, dne 19. t. m. dopoldne.

Koncert Glasbene Matice Maribor 17. t. m. bo dostojna počastitev spomina blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. V prvem delu nastopi mešani zbor okrog 100 pevcev. Alt solo poje gospa prof. Lida Vedralova. Zbor bo izvajal Gallusovo moteto »Glejte, kako umira pravičnik«, Mirkovo mogočno skladbo »Domovina« po tekstu Griše Koritnika, Grečaniinov »Oče naš« z altom solo ter Mokranjčev »Opelo«. V drugem delu bomo imeli po večletnem presledku zopet priliko slišati veliko simfonično delo Beethovno III. simfonijo v Es-duru, »EROICO«. Ta simfonija je ena najmočnejših del svetovne literature in stavi na orkester velike zahteve. Glasbena Matica je storila vse, da zagotovi orkestralno izvedbo, ki bo dostojna spominskega koncerta in izvajanega dela samega. V velikem orkestru, ki šteje 60 godbenikov, sodelujejo poleg društvenega orkestra najboljši mariborski muziki in člani tukajšnje vojaške godbe 45. p. p. Spored je tako bogat, da bo nudil vsakemu res globok umetniški užitek. Ves čist prebitek je namenjen kot prispevek za spomenik osvoboditve in zedinjenja v Mariboru.

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek 13. decembra predava okrajni šolski nadzornik g. Močnik na splošno željo Studenčanov o sadnem drevju in škodljivcih.

Milijonske povere. Poročali smo že, da so bile zadnja leta izvršene pri zagrebški mestni občini milijonske povere na škodo mestnega gospodarstva. Komisija je te dni ugotovila, da je 5 magistratnih uslužbencev poverilo skupno 4 milijone 46.601 Din. Ponoverbe izvirajo izpred leta 1932.

Smrt najstarejše žene. V Polomu pri Srebrenici je umrla v starosti 130 let Ajka Omerovičeva, ki ni bila samo najstarejša žena v Bosni, marveč v državi. (Njeno starost je treba sprejeti z rezervno. Op. ur.)

Nedolžna žrtev pijanli fantov. V neki gostilni v Studencih je popivala sinoči večja družba mladih fantov. Ko jim je vino razgrelo kri, so se pričeli prepirati in pretepati med seboj. V kritičnem času je sedel pri drugi mizi tudi 22-letni brezposelni mesarski pomočnik Martin Fila, stanujoč na Ruški cesti. Ker je fant opazil, da se ne bo iz pretepa nič dobrega izcimilo, je plačal svoj zapitek in se odstranil iz gostilne. Za njim so se pa takoj podali trije pijani fantje in ga pričeli brez vsakega povoda obdelovati z odprtimi noži. Razrezali so mu tako nevarno glavo in pleča, da je omedlel in izgubil mnogo krvi. Poddani reševalci so ga nezavestnega prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zašili nevarne rane. Zločinske napadalce zaslišujejo orožniki.

Narodno gledališče REPERTOAR.

Torek, 11. decembra ob 20. uri: »Hlapci«. Red D. Znižane cene. Zadnjikrat.
Sreda, 12. decembra ob 20. uri: »Urh, grof Celjski.« Red B.
Četrtek, 13. decembra ob 20. uri: »Konflikt.« Red C. Znižane cene. Zadnjič.
Petek, 14. decembra: Zaprto.
Sobota, 15. decembra ob 20. uri: »Zaljubljeni ostali.« Red A.

Opera »Urh, grof Celjski«, delo pred desetimi leti v Mariboru umrlega slovenskega skladatelja Viktorja Parme, ponovno v sredo 12. t. m. za red B. Ta opera je pod taktirko kapelnika Herzoga in v izvrstni Skrbniškovi režiji dosegla znatno večji uspeh kot pred leti. Naslovno ulogo poje Fr. Neralič kot gost, nadalje pa gostuje tudi Vida Zamejč-Kovičeva.

Poslednja uprizoritev »Konflikta« bo ob znižanih cenah v četrtek 13. t. m. za red C. Drama je prav učinkovita ter obravnava temo: ali sme odvetnik zagovarjati človeka, ki je o njem prepričan, da je kriv? Posebno odvetnike in pravnike opozarjamo na to predstavo. Režira Milan Košič.

Stolzova opereta »Izgubljeni valček«, ki je prirejena za oder po znani zvočni opereti »Dve srci v tričetrtinskem taktu« ter je povsod »šlager«, bo prihodnja glasbena novost ter bo njena premiera še pred Božičem. V tej opereti so zaposleni Udovičeva, Barbičeva, Zakrajškova, Severjeva, Dragutinovičeva, Starčeva, Sancin, Skrbnišek, Stupica, P. Kovič, Furijan, Košič, Gorinšek, Grom, Harastovič, Nakrst, Blaž, Verdonik.

»Službeni list« dravske banovine objavlja v letošnji 99. številki: Uredbo o izvajanju javnih del; navodila za poslovanje po zakonu o zatiranju spolnih bolezni in pravilnik za izvrševanje tega za kona ter pristojbine po zakonu o zatiranju spolnih bolezni.

Zaradi prepira z bratom je hotela v smrt. Na Pobrežju so imeli sinoči malo senzacijo. Železničar P. ima več otrok in sta se včeraj zvečer hudo sprla 13-letna Anica in njen starejši brat, ki ni štedil v prepiru s pikrimi besedami. To je mlado sestro poglano v obup. Napila se je odtovne kisline in so jo morali takoj spraviti v bolnišnico, kjer so ji zdravniki rešili življenje.

V Mlinski ulici ukradene tisočake je policija našla. Včeraj smo poročali, da so neznani vlomilci vlomili v stanovanje za sebnika Mihelca v Mlinski ulici in mu odnesli 3.000 Din in nekaj obleke. V zvezi z vlomom je policija aretirala v isti hiši stanujočo tekstilno delavko Marijo D., ki pa je pri zaslišanju odločno tajila vsako krivdo. Bila pa je aretirana Marija tako neprevidna, da je zaupala neki soujeticu v policijskih zaporih skrivnost, kje so skriti tisočaki in jo naprosila, naj bi o tem obvestila njenega priatelja. Na podlagi te izpovedbe se je policija podala na podstrešje in res našla vse tri tisočake. Zanimivo je, da Marija še vedno taji vsako krivdo, ki pa je jasna ko beli dan.

Nezgodna kronika. V mariborsko bolnišnico so pripeljali včeraj in danes dopoldne več ponesrečencev. Pri mizarškem mojstru Razboršku zaposlenemu pomočniku Adolfu Kocbeku je cirkularka razmesarila dlan desne roke. V Frajahmu se je 43-letna posestnikova žena Helena Podkrižnikova zbodla na zarjavelem žreblju in si zastrupila kri. Pri delu je v Pekrah pade! 67-letni posestnik Anton Šibolt tako nesrečno, da si je izpahnil levo roko. Na državnem mostu je včeraj popoldne podrl na tla neki kolesar 34-letno posestnico Frančiško Horvatovo iz Dogaš. Pri padcu si je Horvatova zlomila desno roko. V Vrholah pa je včeraj popoldne iz šole grede zagnal neki učenec 9-letnemu delavčemu sinu Janezu Brdniku s tako silo kamen v glavo, da mu je prebil lobanjo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 10,3 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 5 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 733, reduciran na ničlo pa 731; relativna vlaga 88; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da se bo vreme v nekaj dneh spremenilo in bo tudi snežilo.

Problemi priključitve

SODBA NAŠEGA KMETA K PRIKLJUČITVI OKOLICE K MESTU.

Naše uredništvo prejema vsaki dan razne dopise od raznih okoličanov, v katerih si vsak po svoje razlaga priključitev okolice k Mariboru. Eni so za, druga proti, tretji pa je vseeno. Da bo javnost izvedela, kako sodi naš okoliški kmet o priključitvi, objavljamo naslednji dopis kmeta J. H. iz Krčevine:

Gospod urednik! Ker se že toliko govori in piše o priključitvi mariborske okolice k mestu, vas prosim, ponatisnite tudi ta moj dopis, da sliši javnost, kako sodimo o priključitvi kmetje. Čitali smo v listih, da je predlagal mariborski mestni svet na eni svojih sej, naj bi se priključile k mestu tudi občine Rošpoh, Kamnica in Sv. Peter. Nastane vprašanje, kakšne koristi bi prinesle te tri občine mestu, ker živi v teh občinah večinoma viničarsko prebivalstvo in je le bolj malo kmetov. Prav tako je zadeva tudi z občino Košaki. Če je tam opekar, ki bi nekoč več vrgla mestni blagajni, ne smejo merodajni činitelji misliti, da je dobro situirano tudi drugo prebivalstvo in da ima to prebivalstvo morebiti kak interes na priključitvi. Kar nas je kmetov, smo vsi odločno proti priključitvi k mestu, ker vemo, da bi bili takrat za nas meščane davki še večji, ko že sedaj jedva zmagujemo teže davčnih bremen.

Veliko je vprašanje, kako bodo okoličani, ki bodo priključeni k mestu, nosili še mestna bremena in če jih bodo sploh zmogli. Prav tako je veliko vprašanje, kaj bo nudilo mesto tem bregovitim krajem? Po sodbi nas kmetov le malenkost ali pa čisto nič. Nasprotno bo priključitev okolice hudo obremenila. Samo nekaj primerov. V omenjenih treh občinah so hiše zelo raztresene in stoje na samem. Vsak mora imeti psa čuvaja, za katerega plačuje sedaj na leto 20 do 25 Din davka. Če bi pa pripadli ti posestniki pod mesto, bodo plačevali za vsakega psa 150 Din davka. Sedaj smejo kmetje doma klati svoje prašiče, če bi pripadali pod mesto, pa bi jih morali vlačiti klat v mestno klavnico, s čemer bi nastali novi stroški. In nešteto je še drugih takih zadev in zadevščin, ki bi nam okoličanom, zlasti pa nam kmetom ne prinesle absolutno nobene koristi.

Po našem mnenju pa bi bila priključitev bolj umestna, če bi se počakalo z njo na boljše čase. Če se Maribor razvija pa ima dovolj prostora proti Kamnici in na desnem bregu Drave, saj je tam bodočnost mesta, ne pa na teh hrih, kjer ni nič drugega doma kakor samo siromaštvo. Naše mnenje naj bi me-

rodajni krogi upoštevali in naj bi priključili k mestu le to, kar k mestu spada, Petrovo selo, del pod Kalvarijo in kar ima res mestni značaj, da bo konec nepotrebnega razburjanja.

(Objavljamo tu pomisleke našega kmetovalca proti priključitvi, in ker nas je

njegov strah zanimal, smo se obrnili na najmerodajnejše mesto in izvedeli, da je ta strah neutemeljen. — Mariborska mestna občina bo tudi po priključitvi upoštevala vse upravičene zahteve novih meščanov. Kmetovalci na samoti ne bodo plačevali nič višjih davkov za pse, kot jih plačujejo sedaj, in tudi svoje prašiče bodo lahko še nadalje klali kakor doslej. Op. ur.)

Delovanje naših malih umetnikov

MALI HARMONIKARJI ISSK MARIBORA NA POBREŽJU.

Mali harmonikarji so v soboto nastopili v prid revne šolske dece na Pobrežju. Točno ob 17. uri je prof. Švajger v prostorni Renčljev dvorani, ki je bila do zadnjega kotička napolnjena, pričel izvajati prvo točko programa in s tem dosegel takoj prisrčen stik s publiko. Že pri izvajanju prvih točk programa, narodnih pesmic, so bili Pobrežani vzhiceni nad preciznim igranjem naših malih harmonikarjev, ki imajo za seboj pestro zgodovino uspešnih nastopov po vseh večjih mestih naše države. Povsod, kjer koli so nastopili, so bili predmet občudovanja. Z našo narodno pesmijo so krepiili bratske vezi z našimi južnimi brati. Njihova zadnja turneja po našem Jadranu je pa bila povod, da so se začeli zanimati zanje ne samo bratje Bolgari in Romuni, temveč tudi Čehi in Nemci. Kakor smo izvedeli se vrše medtem že priprave za nastop v bratski Bolgariji in Romuniji.

Tudi naša narodna predmestna trdnja-

va Pobrežje je izkazala malim harmonikarjem vso pozornost. Pri drugem delu programa, kjer sta nastopila mali Dušan Reja s pesmico »Po jezeru« ter mali Miloš Zorut s pesmico »Vrbniče nad morjem«, je zavladalo po dvorani tako navdušenje, da ni bilo aplavza ne konca ne kraja. Tudi deklamacija Ivančka Pregrada je poslušalce zelo navdušila.

Po končani prireditvi se je zahvalil pobrežki župan gospod Matija Volk v imenu Pobrežanov gospodu prof. Švajgerju in predsednici gospe Ravnikovi ter poudaril, da bodo ti ljubi malčki ostali Pobrežanom še dolgo v prijetnem spominu. Prireditvi so prisostvovali sreski načelnik g. Milan Makar z gospo, okrajni sodnik g. dr. Milan Pureber, župan g. Matija Volk s celokupnim občinskim svetom, šolski upravitelj g. Klemenčič in mnogo drugih odličnikov s Pobrežja. Čisti dobiček je bil darovan siromašni šolski deci na Pobrežju.

Ljudsko slavlje na Kremžarjevem vrhu

(OTVORITEV NOVE PLANINSKE KOČE.)

V zapadnem predelu Pohorja, kjer ga v obliki podkve obkrožata Mislinja in Drava, na skrajnem robu, v trikotju med Slovenjgradcem, Vuzenico in Dravogradom, je mislinjska podružnica SPD v Slovenjgradcu v soboto, dne 8. t. m. otvorila svojo drugo postojanko: Kočo na Kremžarjevem (Krnikovem) vrhu (1161 m). — Okrog svoje ljubljene, drugorojenke, se je zgrnil zbor slovejgraških planincev, smučarjev, gostov in ljudstvo od Sv. Primoža, Šmartnega, Pameč. Ves ta mali planinski tabor (skoraj 300 ljudi) je kar najbolj prisrčno pozdravil podružnični predsednik g. dr. Maks Pohar.

Ko je megleno morje pokrivalo temne doline, je v zlatosolnčnem blesku na trati na prostem daroval sv. mašo gospod

Štefan Hórvat, starotrški župnik, in blagoslovil kočo, katero je slovenjgraški sreski načelnik g. dr. Franc Hrašovec v zastopstvu pokrovitelja bana g. dr. Marušiča v zanosnem govoru slovesno otvoril in ji je gosp. Ludvik Zorut iz Maribora v razposajenih, šaljivo rimanih verzih zapel v pozdrav kot zastopnik mariborske podružnice SPD in Tujsko prometne zveze in zadrage »Ribniška koča«. Blesteli so vrhovi Pece, Urške, Smrekovca in zadaj Triglava kot botri in botre in priče temu svečanemu krstu.

Koliko pridnih delavcev je bilo pri stavbi! Mimo predsednika, predvsem g. Mišo Tomc, glavni inšpektor neumornih sil, gospa Delca Brancetova, ravnatelj Slavo Martelanc in gospa Talka, Tomčeva go-

spa, Hribarjeva Rozi, Permetova gospodična, Černetova Tinica in Ferči, Potočnikov Jurček in še drugi, vsi, vsi so vložili v to delo mnogo truda in požrtvovalnosti. Kočo samo popišemo drugokrat. K pomenu tega narodnega planinskega slavlja se tudi še povrnemo.

Poljčane

Tatvina krave. Znani postopač, brezdomec, znan v zapiskih kriminalistike zaradi najrazličnejših deliktov, se je dan pred praznikom zopet neadoma pojavil in ukradel kravo iz hleva posestnika Simona Robera v Poljčanah. Rokovnjač, ki bi moral baš te dni pred sodišče radi neklih prejšnjih grehov, se piše Klevža Fr. in je star krog 20 let. Pojavil se je v hlevu po četrty uri zjutraj, kmalu potem, ko je gospodar vstal. Ko je Rober zapazil, da ni več krave v hlevu, se je takoj zatekel k orožnikom. Ti so bili precej na mestu. Ker je bil ta dan v občini sejem, so usmerili skupno z Roberjem zasledovanje tjakaj. Ubrali pa so vsak svojo pot. Sreča je hotela, da je posestnik tatu zasledil po dolgem iskanju sam in to na Boču, kjer se je sestrado živinče, ki ga je rokovnjač cel dan gonil, okrog baš paslo. Kravo vredno 1600 Din je kmet odgnal domov, prebrisani lopov pa je pobegnil in se zdaj skriva v gozdovih Boča. Zanimivo je, da so drugi dan našli na brzojavnem drogu nalepljen kos papirja, kjer je bilo z okorno pisavo oznanjeno, da je šel Klevža France prostovoljno v smrt. Ker se je ta vest o njem že večkrat razširila, je verjetno, da ga bodo naši vrli orožniki kmalu živega prišli.

Pretep pri Makolah. Do 20letni fantje Žgajnar Karl, Florjančič Janez iz Krašne in Šoštar Alojz iz Globokega so imeli med seboj nek star obračun. Te dni so se zgrabili s pestmi, palicami, kamni in noži, pri čemer je odnesel Šoštar hude poškodbe na glavi. Vsi trije se bodo zagovarjali pred sodiščem.

Za uboge študijske šolarje je daroval ob svoji 60letnici jubileant trgovec gospod Franc Kavčič iz Studenice pri Poljčanah 300 Din. — Najlepša hvala!

Prisega za vojaške obveznike občine Poljčane bo v nedeljo, dne 16. t. m. ob 10. uri v Slovenski Bistrici.

S. Golob:

Dve zgodbi

Pripovedoval vam bom zgodbo, ki je sicer malo čudna, pa ji tega ne smete zameriti, ker tega ona ni kriva, temveč predvsem jaz, ker sem jo napisal.

Nekje teče skozi mesto reka in čez to reko vodi most. — Torej do sedaj še ni nič čudnega in se premnogokrat zgodi. — In čez ta most hodi vsak dan mnogo ljudi, in vsi ti ljudje morajo hoditi samo po desni strani, ker tako zahteva gosposka, ki se tukaj prikazuje v podobi dveh stražnikov, na vsakem koncu mostu eden. — No, tudi to vse skupaj ni nič čudnega in mora biti. — Zgodi se pa tudi, da gre kakšer človek preko mostu po levi strani. — Saj pa vendar tudi to ni čudno, ker ljudje najraje hodijo tam, kjer je prepo-vedano.

Torej čez ta most je šel nekoč neki starejši gospod, temno obleko je imel in zobobol. — Tudi to ni nič čudno, saj se večkrat pripeti, da ima starejši gospod temno obleko in pa zobobol ter da gre čez most, kjer ukazuje gosposka v podobi dveh stražnikov, da se mora hoditi samo po desni strani. — Od nasprotne strani pa je prihitela gospodična, ki je imela visoke pete, kratko krilce in pa očito veliko zamudo, tako da si je morala namazati ustnice in pa obrvi kar med potoma. — No, saj se tudi to lahko pripeti, da gre mlada gospodična z visokimi petami, kratkim krilcem in veliko zamudo čez most po levi strani.

Toda v starejšem gospodu s temno obleko je zavrela pravična jeza in stare

oči so mu vkljub zobobolu sipale bliske na mlado gospodično z visokimi petami in zamudo, kajti gospodična je šla po napačni strani. Tedaj se je ozrl gospod v temni obleki in z zobobolom po gosposki, ki je stala v podobi dveh stražnikov, na vsakem koncu mostu po eden. Toda gosposka na eni strani je bila zaposlena z brisanjem nosu v velik rdeč robec, na drugi strani pa je spala stoji spanje pravičnega in tako seveda ni mogla paziti na vzrok pravičnega jeze starejšega gospoda s temno obleko in zobobolom. — Vendar še vedno ni nič posebno čudnega, saj bi v vsakem starejšem gospodu vzkripela jeza, če pozna svoje in svojih soljudi dolžnosti do gosposke, ki si na eni strani navadno briše nos na drugi pa spi spanje pravičnega. — Tedaj je napravil starejši gospod po možnosti prijazen obraz, kajti bil je starejši in imel je izkušnje, in pristopil k gospodični z visokimi petami in zamudo ter jo ljubeznivo potrepil po rami, da je ne bi motil pri mazanju obrvi in dejal:

»Po napačni strani, gospodična...«

Toda gospodična očito ni hotela razumeti dobro mišljenega nauka, samo obrnila se je, »nesramnež« in tlesk! — Je tičala gorka zaušnica na licu, in pod lipcem je, oh, bil bolni zob. In starejši gospod je mogel še samo iztisniti izza bolnega zoba:

»Po — po — na — pačni — strani — gospodična...«

Sedaj mi pa povejte, kaj je neki čudnega na tej zgodbi? Nič, prav nič! Torej, če vam bo kdo kdaj še obljubljaj kakšno čudno zgodbo, nikar mu ne verjamite, ka-

kor ste — upam vsaj — meni verjeli.

Gospod Peter je civiliziran človek. In ker to vsekakor ni eden izmed glavnih grehov, je gospod Peter tudi sam to poudarjal, posebno tam, kjer ni treba. Seveda se mu je njegova civiliziranost poznala tudi na zunanosti, takorekoč na vsaki gubi njegove obleke in ovratnika, kakor tudi samoveznice. Oh, in ta samoveznica, oziroma bolj rečeno umazan ovratnik, sta kriva, da je gospod Peter še danes tako zagrizen samec in da na cesti niti ne pogleda za kakšno preveč brhko gospodično, čeprav mora napeti vse svoje sile, da ukroti oči, ki mu proti volji uhajajo tja, kamor na noben način ne spadajo.

No, takole pred dvajsetimi leti pa gospodu Petru še ni bilo treba krotiti oči, ker takrat je bil še prav mlad in vseh nepotrebnih nad poln. In res bi se takrat skoraj gospod Peter poročil, da mu ni prihitelo srečno naključje na pomoč.

Res da, takole pred dvajsetimi leti je bilo, in še deževalo je povrh. In tistega deževnega jutra je moral gospod Peter z veliko jezo ugotoviti, da mu je ovratnik umazan. Z umazanim ovratnikom pa seveda gospod Peter na cesto ne hodi, da bi ljudje kazali za njim in govorili, češ, ta bi bil rad civiliziran človek; in gospod Peter je vrgel ovratnik na posteljo ter si zavezal samoveznico na goli, vendar civilizirani vrat. Lepo si je zavezal preko nje šal, da ne bi morda vzbujal po ulici senzacije, kajti vzbujanje senzacij je za civiliziranega človeka vsekakor nedostojno.

Res hudo je deževalo tistega dne in gospodu Petru se je dobro zdelo v tram-

vaju. Prav za prav ni bil tramvaj tako prijeten, kakor pa tista mlada gospodična njemu nasproti, z lepimi očmi in rdečimi ustnicami. In ni mu bilo težko priznati, da mu je celo precej toplo od živahnih pogledov lepe gospodične, tako da je gospod Peter prav kmalu pozabil na umazani ovratnik in na samoveznico na golem vratu.

In tedaj je prišel sprevednik. Velik je bil in ogromen trehuh je krasil njegovo ospredje. Aha, denar hoče! In to še celo od tako ljubke mlade gospodične. Oj, če bi bil gospod Peter na njegovem mestu, bi se ji nasmehnil, ne pa kakor ta, zahteval denarja.

Toda gospodična nasproti je postajala vedno bolj in bolj rdeča, vse je že izmetala iz torbice, rdečilo, ogledalo, robček, toda o denarju ne duha ne sluha... Ogromni trehuh se je začel premikati. Tedaj pa je planilo v gospodu Petru in potegnili je iz žepa novce ter plačal vozni listek.

Takrat ga je srečal tako hvaležen pogled iz lepih oči in rdeča usta so se mu zahvalila. Gospod Peter pa je rekel: »Ah, prosim, prosim, saj to je meni, kot civiliziranemu človeku dolžnost!« in si je privzdignil malo ovratnik plašča.

Njen pogled pa je zdrknil tedaj na šal, ki je pravkar zapustilo mesto, ki so mu ga določili Bog in ljudje in — tedaj se je pokazala samoveznica na civiliziranem vratu. Gospodična je kriknila, gospod Peter pa je skočil zelen iz tramvaja, samo šal je pozabil tam.

Od takrat je nosil gospod Peter vedno ovratnik.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Rada vam obljubim. Nimam srčnejše želje, kakor da dokažem vam in svetu, da morem prenašati sijaj svojega novega položaja, ne da bi pozabila na svoje stare prijatelje.«

Sladke besede so padle kakor krepilna rosa na njegovo žejno dušo. Prijel jo je za roko ter jo ljubeznivo stisnil, da se istočasno poslovil.

»Težko mi je, da vidim raj tako blizu, pa ga ne morem prestopiti, ne da bi postal samemu sebi težka vest. Šele čez tri mesece je svidenje mogoče. Zdravstvujte, draga! Zbogom!«

Odšel je. Dokler so ga njeni pogledi še dosegli, je bila še pogumna in se je smehljala v zeleni lopici, kjer jo je zapustil, ko pa so ga zakrila drevesa in ni več slišala njegovih naglih korakov na peščenih poti, se je mahoma razgrnila mračna otožnost na njenem še pravkar srečnem obrazu. Ko je hotela stopiti v hišo, ji je prišel pri vratih mož nasproti. Bil je Byrd.

V prvem trenutku ga niti ni spoznala in je že hotela iti mimo njega, toda naen-

krat je obstala in ga nagovorila: »Veseli me, da imam priliko zahvaliti se svojemu rešitelju. Pred veliko nevarnostjo ste me rešili!«

»Še pred huišo, kakor si mogoče mislite. Pravkar sem vam hotel sporočiti, gospodična Rogersova, da je mož, ki vam je stregel po življenju, mrtev.«

Zdrznila se je kakor od strele zadeta.

»Mrtev!« je ponovila. Ko se je zavedela, da je uho ne moti, se je polastilo veselje. Policist jo je skrbno opazoval. »Kako se je vendar to zgodilo, kdaj... kje?«

»Hotel nam je na železnici zbežati, pa je prišel pod kolesa. Njega se vam ni treba več bati.«

S strahom se je obrnila od njega. Groza ji na dan njenega zmagoslavja ni bila prihranjena, in vendar jo je ta smrt oprostil brezmejnega strahu.

»Zelo sem vam hvaležna za novico.«

»Obžalujem, da se je tako zgodilo. Mož je bil le orodje neke zločinke, ki biva v New-Yorku in se imenuje kakor vi. Njegova smrt nam je uničila to upanje.«

»O kom govorite?«

»O neki pustolovki, ki je njenim nesramnim namenom služil ta človek. Od njega smo hoteli izvedeti za stanovanje te ženske.«

»Prepustite to njeni usodi,« je odgovo-

nila signorina z mračnim obrazom. »Ne morem želeči v trenutku svojega zmagoslavja, da bi kaznovala in zasledovala one, ki jim je sreča manj naklonjena kakor meni.«

Spoštljivo se ji je Byrd priklonil. »Vi ste velikodušni. Ali še kaj ukazujete?«

»Ukazujem? Nikakor ne, toda hočem vam biti naklonjena.«

»Storil sem le svojo dolžnost in moram odkloniti vsako povračilo in vas nujno prositi, da ne mislite na kaj takega; dovelj sem poplačan.«

Njegov fini nastop ji je onemogočil vsako nadaljnjo besedo; zato se je samo prijazno nasmehnila in se podala v hišo.

Še dolgo je stal na istem mestu in gledal na vrata, skozi katere je izginila.

Zvečer je prejela sledeče pismo:

»Danes se poslovim od velikega Baringtona. Zvedel sem od gospoda Gryceja, da je sluga to jutro skušal zbežati, ko so ga prepeljali na železnico, in se je pri tem ubil. S tem smo rešeni neprestane skrbi. Samo ne pozabite na Portugizijo! Mogoče prevzame zdaj ona mesto njega osveto. Če vam pride kdaj pred oči, me takoj obvestite, oziroma še bolje — brzojavite takoj Byrdu v glavni stan policije. Ona ženska je zdaj vaš zli duh. Po opisu Degrawovem je gotovo tišča, pri kateri je umrl Delancy. Zdi se

mi celo zelo verjetno, da sta bili ona in vaša nekdanja služabnica ena in ista oseba. Seveda je razumela gospa iz Clevelanda angleški, ona v Newyorku pa ne; vendar se je lahko potajila. Če se niste seznanili z njo pred oktobrom minilega leta, ko je umrl Delancy, bodite prepričani, da je bila to ena in ista oseba. Priporočam Vas varstvu gospodične Aspinwallove. Vsi dobri angeli naj vaju čuvajo!«

Ob čitanju tega pisma se je gospodična Rogersova globoko zamislila.

XXX.

Poletje je minilo, jesen je tukaj. Hamilton Degraw sedi v svojem ateljeju. Jasno septembersko solnce osvetljuje njegovo zadnje veliko delo, ki se odraža v tej jasni razsvetljavi posebno lepo. Predstavlja mlado krasno deklico na bogato okrašenem ležišču. Osnutek smo že videli, to je zdaj končano delo.

»Kako krasno!« je vzkliknil Byrd, ki je pogledal umetniku preko rame.

Degraw je vzdihnil: do zdaj je skrival sliko pred vsakim tujim očesom.

»Ali ni preveč podobna svojemu originalu, da bi se mogla javno razstaviti?« je vprašal detektiv.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Izid VII. nagradnega tekmovanja

NAGRAJENI: DANILO HUSEL, FILIP SAMER IN BOGOMIR ARZENŠEK.

Za nagradno tekmovanje, ki ga priredi naše uredništvo vsak teden, je tudi tokrat bilo veliko zanimanje. Naše uredništvo je prejelo 645 rešitev, od katerih jih je bilo zopet mnogo takih, ki so bile neveljavne, in sicer zaradi tega, ker niso bile na predpisanih kuponih, pri nekaterih pa je manjkalo ime tekmovalca. Točno vseh rezultatov tudi tokrat ni nihče pogodil, marveč samo prvi rezultat. Zato je bila izbira precej težka in smo si morali pomagati z žrebom.

Prvo nagrado, krasno darilo trvdke Ivan Pečar, drogerija in parfumerija v Gosposki ulici 11, dobi g. Danilo Husel, dijak v Mariboru, Ruška cesta 45. G. Husel je predvideval naslednje rezultate: SK Ilirija : ISSK Maribor 2:0 (1:0), SK Železničar : ŽSK Hermes 3:1 (2:1).

Drugo nagrado, veliko tablo mlečnih lešnikov, darilo trvdke »Mirim«, tvornica čokolade v Mariboru, prejme g. Filip Samer, puškarski pomočnik, stanujoč v Mariboru, Puškinova ulica 3, ki je napovedal naslednje izide nogometnih prvenstvenih tekem: SK Ilirija : ISSK Maribor 2:0 (1:0), SK Železničar : ŽSK Hermes 2:2 (1:1).

Tretje darilo, praktične pisalne potreb-

ščine, dobi dijak g. Bogomir Arzenšek v Mariboru, Aljaževa ulica 13. Tretjo nagrado je poklonila mariborska podružnica Učiteljske tiskarne v Tyrševi ulici (palača Banovinske hranilnice), G. Arzenšek je napovedal naslednje izide: SK Ilirija : ISSK Maribor 3:1 (1:0), SK Železničar : ŽSK Hermes 5:2 (3:1).

Sedaj pa še nekaj statistike: Zmago SK Ilirije je predvidevalo 587 tekmovalcev, neodločeno 12, ostali pa so napovedali zmago ISSK Maribora. Poraz ŽSK Hermesa v Mariboru je napovedalo 524 tekmovalcev, neodločen rezultat 8, ostali pa so prerokovali poraz SK Železničarja.

Oni, ki jim tokrat sreča ni bila naklonjena, naj se tolažijo do prihodnjega tedna. Vse sportnike in ostale čitatelje in prijatelje našega lista opozarjamo na zadnje nagradno tekmovanje, ki ga razpišemo v četrtek 13. t. m. Opozarjamo, da bomo kupon objavili samo enkrat! Tekmovalci naj do takrat dobro razmislijo, preden bodo rezultat vpisali na kupon. Prihodnjo nedeljo se bosta srečala v Mariboru ISSK Maribor in SK Rapid na Rapidovem igrišču ter SK Ilirija in SK Svoboda v Ljubljani.

štveni pisarni v Narodnem domu. Pokažite, da niste zakrknjeni napram bedi trpečega brata vsaj oni, ki količkaj zmorate ta znesek in se odzovite temu pozivu!

Sokolsko društvo Maribor Matice. Bratje in sestre, ki zaradi zadržanosti niso prisegli 1. decembra, se pozivajo, da to store pred starostjo društva v četrtek 13. t. m. ob pol 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu, I. nadstropje, levo. Pozivamo brate in sestre, da izvršijo svojo sokolsko dolžnost.

Sokolsko društvo Maribor II. na Pobrežju poziva svoje članstvo, ki iz tehničnih razlogov ni moglo položiti pismene in ustmene prislege na dan 1. decembra 1934, da položi to obvezno prisego v petek, dne 14. decembra 1934 ob 19. (7.) uri v mali Renčjevi dvorani!

Čudna dieta.

V nekem cirkusu, v katerem je nastopal tudi požiralec mečev, je ravnatelj pred predstavo sporočil občinstvu sledeče: »Gospodje in dame! Požiralec mečev Alvara Ginpeli ne bo danes nastopil, kakor običajno, ker mu je zdravnik to prepovedal in odredil, da se mora držati diete. Zato pri današnji predstavi ne bo požiral mečev, marveč samo kuhinjske nože in nožice.«

V zamorčevih krempljih

ŽALOSTNA ZGODBA MLADE IN LEPE PARIŽANKE.

Mlada Violetta Fermontova je bila namrščena v nekem pariškem salonu. Do ušes se je zaljubila v nekega državnega uradnika. Velika je bila njena ljubezen do zalega fanta, toda izgledi za poroko so bili zelo megleni, ker je imel njen izvoljenec majhno plačo. Ko je bila stara lani 19 let, ji je pisal neki odvetnik in jo pozval, naj se nemudoma zgleda v njegovi pisarni. Mlada Violetta se je podala v njegovo pisarno in močno ji je utripalo srce od strahu, saj še ni imela v svojem življenju opravka s takimi ljudmi. V odvetniški pisarni je naletela na nekega črnca, ki je bil dostojno oblečen in ji je sporočil, da je iz Južne Afrike in da je tam umrl neki njen daljnji sorodnik, ki ji je zapustil ogromno premoženje. Pristavil je, da je bil velik prijatelj njenega pokojnega sorodnika in da se mudi že 6 mesecev v Parizu, da bi našel srečnega dediča ogromnega bogastva. Mlada Violetta je bila vsa srečna in ni mogla izprva verjeti zamorčevim besedam. Ko pa ji je njegove izjave potrdil odvetnik, se ni mogla dovelj ponižno zahvaliti črncu, ki ji je prinesel tako veselo sporočilo.

Mlada Violetta je bila vsa srečna, nesrečen pa je bil njen izvoljenec, ki je bil napram črncu zelo nezaupljiv. Kaj kmalu je opazil, da je njegova izvoljenka s črncem vse preveč prijazna in da jo je dobil popolnoma v svoje kremplje. Zaroka bogate Violette in ubogega državnega uradnika se je razdrla. Violetta pa je bila neprestano v črnčevi družbi. Toda kljub temu je njen bivši izvoljenec ni mogel pozabiti in mu je bilo hudo pri srcu, ko je opazil, da mlada Violetta propada in da so bolne njene oči. Skrivnost je razjasnil nekemu svojemu prijatelju detektivu, ki

je pričel zalezovati črnca in Violetto. Ko je nabral dovelj materiala je javil zadevo policiji, ki je črnca zaslišala in ga vtaknila v zapor.

Te dni se je črnc, po imenu Kend, zagovarjal pred sodniki. Pri razpravi je sodnik ugotovil, da je moral obtoženec Kend pobegniti iz Amerike, kjer so ga hoteli ob neki priliki, ko je nasilno zalezoval neko ženo, linčati. Prisegel je, da se bo strahovito maščeval nad belimi ženami. Lovil jih je v svoje mreže in jim pil kri. Prisilil jih je, da so po cele ure klečale pred njim in prepevale slavo črncem in njihovi kulturi. Slično je trpinčil tudi mlado Violetto, ki je bila popolnoma pod njegovim vplivom in ni smela nikdar na ulico sama. Ko je sodišče obsodilo krvooločnega črnca, mu je padla pred kolena nesrečna Violetta in jokaje izjavila, da ga bo čakala pred vrati dokler ne bo svoboden. Predsednik sodišča pa je nesrečno dekle resno opozoril, da tako vedenje ni dostojno junaške Francozinje. Ko je zvedel za vse to bivši izvoljenec mlade Violette, je sklenil v svojem srcu strašno maščevanje nad njo, ki se mu je izneverila in nad njim, ki je kriv njegove nesreče. Nekega dne, kmalu po izrečenju sodbi, je srečal Violetto na sprehodu, naperil samokres in sprožil. Violetta se je zgrudila mrtva na tla. Še preden so nesrečnega mladeniča zgrabile stražniške roke, si je pognal še sam kroglo v glavo.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Sokolstvo

Članom Sokolskega društva Maribor Matice

BRATJE IN SESTRE!

V najlepši spomin Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zedinitelja je sklenila Zveza Sokola kraljevine Jugoslavije osnovati socialni fond za pomoč onim bratom in sestram, ki jih je zadela teža časa in trpe bedo in pomanjkanje. Temu namenu služi akcija »Sokolskih src«, ki naj bo viden znak naše dejanske pomoči trpečim bratom.

Razen tega pa je odredila Zveza Sokola kraljevine Jugoslavije, da se izvede enaka akcija na rojstni dan blagopokojnega kralja, dne 17. decembra, ko naj vsak pripadnik žrtvuje v plemeniti namen nekaj svojega ugodja v hrani in odstopi prištedeni znesek Sokolstvu v podporo onih, ki so naši bratje in sestre, a težko trpe zaradi brezposelnosti in bede.

Najmanjši znesek, ki ga naj da vsak član in članica, je 3 Din, naraščaj, deca pa 1 Din. Ti prispevki se bodo pobirali: v nedeljo 16. t. m. od 9. do 12. ure in v ponedeljek 17. dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 2. do 4. ure v dru-

V našem

DAM V NAJEM HIŠO

v Novi vasi z električno razsvetljavo, obstoječo iz štirih sob, kuhinje, dvorišča in lepega vrta s 1. februarjem 1935. Polzve se v trgovini Klanjšek Glavni trg. 5021

Prodaj

MOŠKO KOLO

10 omar, postelje, čiste madrace, stole, mize, pišast divan Din 220, pisalna miza iz trdega lesa 280, spalnica iz trdega lesa 1400. Kuhinjska kredenca, Biedermeyerjeva miza, Koroška cesta 3. 5085

OTROŠKA POSTELJA

iz trdega lesa in samot peč napredaj. Ob Tomšičevem drevoredu, Slomškova ul. 3-II 5078

Sobo odda

SOBO

s številnikom opremljeno takoj oddam. Meljska cesta 59. 5087

ODDAM SOBO

z oskrbo ali brez. Stolna ul. 1-I. 5086

ODDAM SOBO

brezplačno onemu, ki mi posodi 2000 Din. Ponudbe pod »Garancija« na upravo »Večernika«. 5080

Stanovanje

POŠTENO SOSTANOVALKO sprejem na hrano in stanovanje. Aleksandrova cesta 64. vrata 6. 5082

Službo išče

IŠČEM

s 15. decembrom službo gospodinje, kuharice ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Večernika«. 5081

Lepa in cenena

božična darila

dobite v

Trpinovem bazarju

Oglejte si pred nakupom!